

Titel: Engelbert H og den sidste chance

Tema: Kommunikation, venskab, klima, medmenneskelighed, nysgerrighed, humor

Fag: Dansk

Målgruppe: 2.-6. klasse

Billedroman af Kim Fupz Aakeson, Daneklærerforeningen, 2006

I denne pædagogiske vejledning bliver du præsenteret for idéer til, hvordan du kan arbejde med at gøre eleverne aktive i litteraturarbejdet. Der er mange forskellige bud på, hvordan man kan arbejde med romanen, så udvælg dem, du finder relevant for *din* undervisning. Du får blandt andet idéer til en lang række kreative værksteder og begrebet novel engineering, hvor eleverne går på opdagelse i teksten og finder løsninger på de problemer, hovedpersonen Engelbert H møder. Litteraturarbejdet lægger altså op til, at eleverne arbejder kreativt med teksten ved at udtænke og bygge løsningerne i virkeligheden. For at kunne gøre dette, er det nødvendigt at fordybe sig i teksten og blive klog på karakterernes motiver, ønsker og behov.

Ideer til undervisningen

FØRLÆSNING

Vælg 10 ord fra teksten

Ordene printes eller skrives på tavlen. Fx: Vladivostok, vrisse, cigar, lammefrikassé, indviklet, forurening, brummer, sørgelig, evighed, sniffer, kofangere, kølegitre, infernalsk, gøjemøget, elendighed, rabatten.

Tal om ordens betydning, udtale, skrivemåde, associationer de giver.

Hver elev vælger et af ordene, de skal illustrere visuelt - ord og billede (GL s. 41)

Lav Gæt og grimasser med ordene

Titlen og forsidebillede

Hvad tror I, historien handler om?

Den kan godt være vildledende, så efter flere gæt: læs bagsideteksten.

Litteraturkuffert

Som optakt til læsningen af bogen kan elevernes nysgerrighed og forforståelse skærpes fx ved at pakke en kuffert med genstande, der repræsenterer historiens handling.

Lad eleverne samle genstande til Engelbert H, som han kan bruge, når han flytter ned på jorden. Hvis alle elever bidrager med en genstand, så kan det måske blive et samlet resumé for klassen.

Genstandene kan udstilles, fx i en stor kiste, ordentlig gammel kuffert eller en pyntet papkasse.

UNDER LÆSNING

Dramaopgave

Benyt ord fra bogen:

- spil at du er: arrig, vrisser, sniffer, sørgelig, brummer, skynder sig, lander, sunde sig, baldrer ind i hinanden, vifter med armene, stiv i kroppen, stiktosset, fatter ikke en bjælde,

Stedbaseret læsning

Læs citater fra bogen udenfor på steder, der passer til stedet i teksten. Stedbaseret tekstlæsning og -arbejde gør eleverne aktive og vækker deres nysgerrighed, når de bliver bedt om at bruge deres sanser og undersøge stedet. Hvad hører, ser, lugter og mærker de? Hvordan er stemningen på stedet? Med stedbaseret læsning er der stor chance for, at eleverne bedre husker teksten og arbejder mere motiveret og fokuseret. De forstår desuden ord og begreber bedre, når de sanser dem og anvender dem i praksis.

Eksempel på steder:

Bænk

“Hele dagen sidder Engelbert H på bænken og ved ikke hvad. Han har mistet troen. Det er det værste, der kan ske for en engel. Uden troen er en engel bare en lille fyr i natkjole”

Papkasse på jord

“Og Engelbert H ender med at sove på den hårde jord og under en papkasse nede bag stationen, og han sover faktisk ret dårligt, for der kommer toge drønende forbi 12, 32 og 52 hele natten”.

Skorsten

“Svineriet må stoppe. Gud er meget tosset”:

Baggrundslyde

Skab stemninger og sansemuligheder med baggrundslyde. Det kan være passende til historien men også beroligende musik som Ludovico Einaudi extended versions.

Tal om billederne undervejs

Da der arbejdes med en billedbog, er det naturligvis vigtigt at tale om sammenhængen mellem illustrationer og tekst undervejs i fortællingen.

Meddigtning

Meddigtning kan fx være en skriveopgave, en mundtlig makkeropgave, en tegneopgave eller et drama

EFTER LÆSNING

Tekstarbejde

- Navnet: Hvad mon H står for? Hvorfor hedder han Engelbert?
- Hvor kender man også Guds 7 dage til at skabe noget fra? Den intertekstuelle reference fra de gammeltestamentlige beretninger om Skabelsen, Syndfloden, ødelæggelsen af byerne Sodoma og Gomorra samt historien om profeten Jonas kunne være oplagte at inddrage som tværfagligt forløb med kristendomskundskab. Teksterne danner udgangspunkt for litteratursamtale og refleksioner over begreber som håb, synd, den frie vilje og (næste-) kærlighed.
- Hvad kunne jeg lide, hvad kunne jeg ikke lide, hvad undrer jeg mig over, hvad lægger jeg mærke til?
- Kopiark fra Grib Litteraturens hjemmeside, fx Litteraturbold, hvor man skal trække spørgsmål, når man griber bolden. <https://griblitteraturen.gyldendal.dk/>

Drama

Opvarmning

Fx energiklap, hvor man står i rundkreds og sender et klap rundt. Det kan også skifte retning og sendes tilbage.

Tableau:

Lav en scene fra bogen med rekvisitter - fx bogens konflikt/problem (med forskellige scener, fx himlen, gaden, hjemme ved Bessie).

Citatrundkreds:

En elev ad gangen træder et skridt ind i rundkredsen og giver sin version af en sætning fra bogen, f.eks: *“Nu er det nok Engelbert H. Jeg vil give dem sidste chance.* Derefter træder alle elever et skridt ind og gentager citatet med samme stemmeføring som eleven.

Dilemmaøvelse

Placér tal fra 1-6 rundt på gulvet. Bed eleverne tage stilling til dilemmaer som: Gud mener, det er Engelbert H's opgave at løse jordens problemer. Er du enig? Eleverne skal nu placere sig ved et tal, der passer til deres overbevisning. Bed nogle af eleverne forklare, hvorfor de har valgt den placering.

Novel engineering

Engelbert H bliver af Gud bedt om at redde jorden på 7 dage. Men det går mildest talt ikke særlig godt. Eleverne skal nu udtænke løsninger på, hvordan de kan hjælpe Engelbert H og/eller menneskene på jorden med at redde verden. Det kunne være ved at bygge bæredygtige løsninger for energi, der ikke forurener. Det kunne være at finde løsninger på at få menneskene til at passe bedre på jorden og hinanden. Det kunne også være at give Engelbert H nogle idéer til, hvordan han får folk i tale.

Indsaml en masse skrammel til at bygge kreative løsninger på Engelbert H's store problem.

Kreative værksteder

Billedfrise:

Lav en billedfrise af hver af de syv dage.

Citatfigurer:

Klip engle ug eller lave dem af toiletruller og pynt dem med citater fra bogen

Sy skyer:

Engelbert H ligger på ryggen og kigger op i himlen, hvor skyerne antager former og motiver af mange forskellige ting. Sy skyer, der forestiller noget, og hæng dem op i klassen

SoMe-synsvinkel:

Hvilke sociale medier kender de/bruger de?

Hvis Engelbert H skulle skrive dagbog eller poste, hvad han oplever, hvilke medier ville han så bruge? Snap? Insta? TikTok? Lav eksempler på opslag. Det kunne også være et nyhedsindslag på UltraNyt.

SMS-korrespondance:

Lav tekstkorrespondance mellem Engelbert H og Gud på <https://ifaketextmessage.com/>

Print samtalerne ud og hæng op i klassen.

Kreativt resumé:

Vælg en resumé-form, og genfortæl historien. Fx gennem haiku eller genfortæl historien via emojis

Skriv til monopolet:

Lav fiktivt brev fra Engelbrecht om dilemmaerne, han står i, som monopolet skal tage stilling til. Hvad skal Gud gøre? Tag det live i klassen med et monopol og et publikum.

Book Bento:

Lav en Book Bento over bogen, hvor eleven samler genstande, der fortæller om handlingen i bogen og fotograferer dem sammen med bogens forside. Denne opgave kan også laves som en levende Book Bento i Stop Motion på Skoletube.

Kik kasser:

Lav kik-kasser over bogens handling eller en scene fra bogen i gamle skotøjsæsker eller lignende.

Skoletube:

Lad eleverne lave en film eller en podcast over bogen. Det kan være som teaterstykke, nyhedsindslag eller andet.